

ÎNCHEIERE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Combinatul de Instruire Auto”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Stat „Combinatul Republican de Instruire Auto” împotriva Societății cu răspundere limitată „Combinatului de Instruire Auto” cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Combinatul de Instruire Auto” și menținută hotărârea Judecătoriei Bălți din 18 ianuarie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 09 decembrie 2015, ÎS „Combinatul Republican de Instruire Auto” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Combinatului de Instruire Auto” cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, ÎS „Combinatul Republican de Instruire Auto” a fost instituit prin ordinului Ministerului Transporturilor Auto al RSS Moldovenești nr. 483 din 30 decembrie 1986, având la bază decizia Sovietului Miniștrilor al RSS Moldovenești nr. 188 din 25 mai 1968 (anexa nr. 1), ca instituție de învățământ de pregătire a cadrelor întreprinderilor și organizațiilor Ministerului Transporturilor Auto al RSS Moldovenești (cu reorganizările ulterioare), inclusiv pentru instruirea persoanelor particulare.

Susține că, ÎS „Combinatul Republican de Instruire Auto” a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la data de 30 decembrie 1992 cu numărul 102018999, seria certificatului A nr. 022132 și cu numărul unic de identificare 1003600162559 (anexa nr. 2).

Menționează că, la data de 06 iulie 2007, la Camera Înregistrării de Stat a fost înregistrat Statutul ÎS „Combinatul Republican de Instruire Auto”, în baza căruia își desfășoară activitatea.

Afirmă că, conform Statutului menționat, aprobat prin ordinul Ministerului Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor al Republicii Moldova nr. 149 din 27 iunie 2007, ÎS „Combinatul Republican de Instruire Auto” este o instituție

principală cu funcție de asociație și are în componența sa școlile auto din Bălți și Comrat.

Relevă că, conform pct. 1.6 din Statut, școlile – auto din Bălți și Comrat sunt persoane juridice, care activează pe principii de autogestiune și autofinanțare deplină. Ele dispun de conturi personale în bănci, pot încheia contracte din numele său și poartă răspundere deplină pentru obligațiile luate cu tot beneficiul său, activează în baza Legii nr. 146-XIII din 16 iunie 1994 cu privire la întreprinderea de stat.

Mai relevă că, inițial la momentul instituirii școlilor - auto din Bălți și Comrat s-a dispus ca forma lor juridică de organizare să fie la fel „întreprindere de stat”, iar drept urmare, ÎS „Combinatul Republican de Instruire Auto”, în calitate de instituție principală cu funcție de asociație, avea în componența sa două școli, ÎS „Combinatul de Instruire prin Cursuri din Bălți” și ÎS „Școala Auto Comrat”.

Invocă că, conform pct. 26 din Regulamentul de organizare și funcționare a ÎS „Combinatul de Instruire prin Cursuri din Bălți”, aprobat de administratorul ÎS „Combinatul Republican de Instruire Auto”, aceasta era obligată ca la data de 01 a fiecărei luni următoare perioadei de gestiune, să transfere trimestrial către ÎS „Combinatul Republican de Instruire Auto” câte 1% din veniturile obținute pe parcursul unui trimestru (anexa nr. 4).

Remarcă că, prin Hotărârea Guvernului RM nr. 764 din 24 septembrie 2013 „Cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului RM nr. 945 din 20 august 2007”, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a decis ca ÎS „Combinatul Republican de Instruire Auto” și cele 2 școli – auto din componența sa să fie supuse privatizării.

Declară că, în luna septembrie a anului 2014, ÎS „Combinatul de Instruire prin Cursuri din Bălți” a fost privatizată în cadrul unei licitații cu strigare, organizată de către Agenția Proprietății Publice, pentru privatizarea bunurilor proprietatea publică de stat.

Astfel, ÎS „Combinatul de Instruire prin Cursuri din Bălți” a fost reorganizată prin transformare în SRL „Combinatul de Instruire Auto”, fapt confirmat prin extrasul din Monitorul Oficial al RM nr. 340-343 (4979-4982) din 14 noiembrie 2014.

Remarcă că, la data de 17 septembrie 2014, ÎS „Combinatul de Instruire prin Cursuri din Bălți” a înregistrat o datorie față de ÎS „Combinatul Republican de Instruire Auto” în sumă de 62 310 lei, formată în baza obligațiilor statutare pentru perioada 01 ianuarie 2013 – 17 septembrie 2014.

Mai invocă că, prin scrisoarea nr. 01-190 din 26 septembrie 2014, ÎS „Combinatul Republican de Instruire Auto” a solicitat pârâtei achitarea datoriei până la data de 01 octombrie 2014, însă cerința nu a fost executată cu toate că, a fost adusă la cunoștință administratorului ÎS „Combinatul de Instruire prin Cursuri din Bălți”.

Consideră că, prin aplicarea semnăturii și ștampilei pe solicitarea menționată de către administratorul ÎS „Combinatul de Instruire prin Cursuri din Bălți”, acesta a recunoscut descifrarea formării datoriei în sumă de 62 310 lei, precum și faptul achitării în luna iulie 2014 a sumei de 10 000 lei în contul reclamantei întru stingerea prezentei creanțe.

Afirmă că, la data de 03 octombrie 2014, a fost înaintat în adresa ÎS „Combinatul de Instruire prin Cursuri din Bălți” un nou demers, prin care a solicitat achitarea datoriei în termen de până la data de 15 octombrie 2014, solicitare care nu a fost executată benevol.

Susține că, ÎS „Combinatul de Instruire prin Cursuri din Bălți” (reorganizată prin transformare în SRL „Combinatul de Instruire Auto”) nu și-a onorat obligațiunile statutare în modul corespunzător pentru perioada anului 2013 și 2014 față de ÎS „Combinatul Republican de Instruire Auto”, acumulând astfel o datorie în sumă totală de 62 310 lei, care în opinia sa, urmează a fi încasată de la succesorul său în drepturi și obligații, SRL „Combinatul de Instruire Auto”.

Cere încasarea de la pârâtă a sumei de 62 310 lei pentru stingerea datoriei formată ca urmare a neonorării obligațiilor statutare.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 18 ianuarie 2016 acțiunea a fost admisă și a fost încasată de la SRL „Combinatul de Instruire Auto” în beneficiul ÎS „Combinatul Republican de Instruire Auto” suma de 62 310 lei, cu titlu de datorie pentru neonorarea obligațiilor statutare.

În argumentarea poziției sale, prima instanță a invocat că, ÎS „Combinatul de Instruire prin Cursuri din Bălți” nu a respectat obligațiunile sale în termenul și în modul stabilit în statut, acumulând o datorie față de ÎS „Combinatul Republican de Instruire Auto” în sumă de 62 310 lei, sumă care a fost recunoscută de către pârâtă prin semnarea actului de verificare pentru anul 2014.

Totodată, prima instanță a mai reținut că, ÎS „Combinatul de Instruire prin Cursuri din Bălți” a fost reorganizat prin transformare în SRL „Combinatul de Instruire Auto”, iar conform art. 70 alin. (5) din Codul civil și art. 32 alin. (1) din Legea nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, ultima urmează să preia atât activele, cât și pasivele persoanei juridice reorganizate.

La admiterea acțiunii, prima instanță a constatat și faptul că, la reorganizarea prin transformare a ÎS „Combinatul de Instruire prin Cursuri din Bălți” în SRL „Combinatul de Instruire Auto” a fost stabilit cu certitudine dreptul reclamantei de a-și înainta creanța în calitate de creditor, drept care, în opinia instanței, a fost respectat și realizat de către reclamantă în termenul prevăzut de art. 92 alin. (1) din Codul civil.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 iunie 2016 a fost respins apelul declarat de către SRL „Combinatul de Instruire Auto” și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 19 august 2016 SRL „Combinatul de Instruire Auto” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece instanțele ierarhic inferioare au interpretat și aplicat eronat normele de drept material și procedural, și anume, au fost încălcate prevederile art.373 alin. (2) și art. 130 alin. (1) CPC, precum și au fost interpretate în mod eronat art. 70 alin. (5) din Codul civil și art. 32 alin. (1) din Legea nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, erori care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului garantate de art. 6 § 1

al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Menționează că, încălcarea normelor de drept nominalizate este evidentă, deoarece în motivarea hotărârii instanța a reiterat precum că, conform actului de predare-primire, SRL „Combinatul de Instruire Auto” ar fi primit datoria în mărime de 62 310 lei de la ÎS „Combinatul de Instruire prin Cursuri din Bălți” ce se reorganiza.

Consideră că, această concluzie este eronată, deoarece datoria în sumă de 62 310 lei nu este reflectată în actul de primire-predare din 17 martie 2015, conform prevederilor stabilite în art. 70 alin. (5) din Codul civil.

Mai invocă că, la examinarea cauzei, atât instanța de apel, cât și prima instanță nu au apreciat probele prezentate la dosar, mai mult, cauza a fost examinată în absența reprezentantului SRL „Combinatul de Instruire Auto”, care a solicitat amânarea ședinței de judecată, motivând necesitatea încheierii unui alt contract de asistență juridică cu un alt avocat, fiindu-i astfel încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin referința depusă la data de 10 octombrie 2016 ÎS „Combinatul Republican de Instruire Auto” a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurenta a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 27 iunie 2016 (f. d. 181), iar cererea de recurs a fost depusă de către aceasta la data de 19 august 2016 (f. d. 93).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către SRL „Combinatul de Instruire Auto” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SRL „Combinatul de Instruire Auto”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul SRL „Combinatul de Instruire Auto” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul Societății cu răspundere limitată „Combinatul de Instruire Auto” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic